

Nr 66.

Ankom till riksdagens kansli den 12 mars 1940 kl. 12 m.

*Utlåtande i anledning av av Kungl. Maj:ts proposition
angående civiltekniska luftskyddsåtgärder vid statens
kraftverksanläggningar.*

(4:e avd.)

I en den 9 februari 1940 dagtecknad proposition, nr 64, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att till utförande av civiltekniska luftskyddsåtgärder vid statens kraftverksanläggningar må utöver tidigare medgivna belopp disponeras ej mindre 318,000 kronor av statens vattenfallsverks driftmedel än även 4,600,000 kronor av till vattenfallsstyrelsens förfogande stående likvida medel, som uppkommit genom avsättningar till statens vattenfallsverks förnyelsefond.

För civiltekniska luftskyddsåtgärder, alltså ej militära skyddsanordningar, vid statens kraftverk har tidigare ställts till förfogande ett sammanlagt belopp av 3,772,000 kronor. Då ett genomförande av en tidigare uppgjord plan beräknats kosta 6,160,000 kronor, skulle alltså ytterligare erfordras ett belopp av 2,388,000 kronor.

I skrivelse av den 28 december 1939 har *vattenfallsstyrelsen* meddelat, att på grund av inträdda fördyringar kostnaderna för ett utförande av de civiltekniska luftskyddsåtgärderna i ungefär den omfattning, som den tidigare framlagda utredningen förutsatte, numera ökats med 700,000 kronor. Styrelsen uttalar vidare, att styrelsen med hänsyn till den nu inträdda krigsriskens funnit, att skyddsåtgärder för statens kraftverk borde vidtagas i större omfattning än som angåves i förutnämnda utredning. Med nuvarande prisläge medförde dessa åtgärder, meddelar styrelsen, en kostnad av 1,830,000 kronor. Sammanlagt skulle alltså för ett slutförande under budgetåret 1940/41 av programmet för kraftverkens skyddande erfordras ett belopp av (2,388,000 + 700,000 + 1,830,000) 4,918,000 kronor, varom gjorts framställning.

Departementschefen har anfört bland annat följande:

På grund av den allvarliga utvecklingen av de utrikespolitiska förhållandena sedd i sammanhang med den stora betydelse, som ett i möjligaste mån ostört upprätthållande av landets kraftförsörjning äger såväl för försvarsberedskapen som för samhällslivet över huvud, anser jag mig icke böra motätta mig, att under nästa budgetår det av vattenfallsstyrelsen nu framlagda arbetsprogrammet genomföres och att härför erforderliga medel ställas till styrelsens förfogande.

Utskottet anser sig böra tillstyrka disponerande, utöver tidigare medgivna belopp, av dels 318,000 kronor av vattenfallsverkets driftmedel, dels ock 4,600,000 kronor av sådana likvida medel, som uppkommit genom avsättningar till vattenfallsverkens förnyelsefond.

Beträffande avskrivningen av de anläggningskostnader, som avse luftskyddsåtgärder vid statens vattenfallsverk, har vattenfallsstyrelsen ansett, att återbetalning av förnyelsefondsmedlen borde ske med anlitanade av driftmedel under en period av högst 10 år efter arbetenas utförande. Därvid torde framdeles enligt styrelsens uppfattning någon fördelning av kostnaderna för luftskyddsåtgärder icke behöva verkställas mellan driftmedel och förnyelsefondsmedel. Detta förslag har riksräkenskapsverket lämnat utan erinran. Departementschefen åter har uttalat den uppfattningen att de för de fasta luftskyddsanordningarna disponerade medlen böra betraktas såsom förräntningspliktig kapitalinvestering. Förnyelsefondsmedel borde i så fall i vanlig ordning avsättas för att möjliggöra anordningarnas förnyelse, då så vore erforderligt. Avsättningarnas storlek syntes få ankomma på Kungl. Maj:t att fastställa, och hänsyn till den hastiga utveckling, som ägde rum inom luftskyddets område, syntes därvid böra tagas.

Utskottet har i och för sig intet att erinra mot att en anpassning sker med hänsyn till nämnda snabba utveckling av luftskyddet. Utskottet är av den uppfattningen att det är önskvärt att ifrågavarande anläggningar avskrivas så snart som möjligt. Vidare vill utskottet betona vikten av att i fråga om avskrivningar av de för luftskyddet avsedda anläggningarna böra dylika vid affärsverken ske efter i möjligaste mån ensartade grunder. Enligt utskottets mening böra ifrågavarande synpunkter tagas under omprövning och i lämpligt sammanhang underställas riksdagens prövning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att till utförande av civiltekniska luftskyddsåtgärder vid statens kraftverksanläggningar må utöver tidigare medgivna belopp disponeras ej mindre 318,000 kronor av statens vattenfallsverks driftmedel än även 4,600,000 kronor av till vattenfallsstyrelsens förfogande stående likvida medel, som uppkommit genom avsättningar till statens vattenfallsverks förnyelsefond.

Stockholm den 12 mars 1940.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Gustafsson* i Benestad, *Nilsson* i Malmö, *Johansson* i Fredrikslund, *Asplund*, *Nilsson* i Landeryd, *Andersson* i Fältenborg, *Heiding*, *Lindström*, *Sundberg*, *Bäcklund*, *Andersson* i Rixö och *Boman*; samt

från andra kammaren: herrar *Råstock*, *Törnkvist*, *Svensson*, *Persson* i Falla, *Andersson* i Prästbol, *Närtinge*, *Lindberg* i Umeå, *Isacsson*, *Åqvist*, *Staxäng*, *Bergström* och *Mårtensson*.